

KS/2023:257

KS § 13

Finansrapport 2023-12-31

Kommunstyrelsens beslut

1. Lägga ”Finansrapport 2023-12-31” till handlingarna samt att översända rapporten till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Finansförvaltningen ska rapportera till kommunstyrelsen 3 gånger om året. En gång om året, vid årsskiftet, ska rapporten skickas till kommunfullmäktige.

Per 2023-12-31 uppgick koncernens totala skuld till 793,0 mnkr vilket är en ökning med 82,0 mnkr sedan årsskiftet. Dotterbolagen har en skuld till kommunen på 364,5 mnkr vilket är en ökning med 19,8 mnkr under året. Kommunens egen skuld uppgick till 428,5 mnkr.

Den externa skulden är till största delen bunden med fasträntelån och genomsnittsräntan i skuldportföljen per 2023-12-31 är 1,96 %. Lånens förfallostruktur är jämnt fördelade mellan 0-7 år. Nyupplåning och omsättning av befintliga lån kommer förläggas på mellan 4-7 år för att behålla en jämn förfallostruktur och att skuldportföljen ska hålla sig inom de ramar som finanspolicyn stipulerar. Nästa omsättning av lån är 2024-02-16.

Betalberedskapen är god i koncernen, då koncernens likviditet är cirka 53 miljoner kronor per 2023-12-31. Till det så finns det en checkkredit på 30 miljoner kronor att tillgå.

Bedömning

Kommunens finansförvaltning bedöms per 2023-12-31 följa de av kommunstyrelsen fastställda riktlinjerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2024-01-31, 2 sidor.
Finansrapport 2023-12-31, 5 sidor.

Tidigare beslut i ärendet

KS 231017 § 151

KS 230525 § 81

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige, rapport

Finansrapport 2023-12-31

Omvärld

Försvagningen av svensk konjunktur är nu påtaglig, till stor del till följd av det senaste årets rekordhög inflation samt det höga ränteläget. Under 2024 märks det på arbetsmarknaden. Uppgången 2024 är ovanligt svag och urholkas dessutom av stora prisuppgångar. I reala termer beräknas skatteunderlaget minska i värde med 1,8 procent under 2024. Svensk BNP minskar mer under 2023 - 2024, än i många andra länder beror i hög grad på hushållens höga skuldsättning, liksom den korta bindningstiden för boräntor. Den svenska ekonomin är mer räntekänslig än många andra ekonomier. Å andra sidan väntas återhämtningen under 2025 - 2026 bli starkare till följd av att ränteläget bedöms falla tillbaka kommande år. Redan nu har längre marknadsräntor börjat falla och Riksbanken och andra centralbanker förväntas sänka sina styrräntor 2024.

Annika Wallenskog, SKR:s chefsekonom säger följande om framtida utvecklingen av ekonomin:

- Som en följd av den långsamma ökningen av skatteunderlaget och kvardröjande effekter av inflationen är det omöjligt för regionerna och för många kommuner att finansiera verksamheten med hjälp av egna skatteintäkter 2024.
- Lågkonjunkturen beräknas sätta stort avtryck i lönesumman och det kommunala skatteunderlaget under nästa år.
- Den fallande inflationen medför att reallönerna åter stiger 2024 (men från en låg nivå). Tillsammans med de lägre räntorna bidrar detta till en återhämtning för inhemsk efterfrågan vilket blir en viktig drivkraft i den konjunkturuppgång som SKR antar lyfta ekonomin 2025.

Kommunens upplåning

Långgivare	Beteckning	Skuld 2023-12-31	Typ	Aktuell Räntesats	Slutdatum
Kommuninvest	KI_132027	51 000 000	Fast	0,12%	2024-02-16
Kommuninvest	KI_117663	20 000 000	Fast	0,46%	2024-10-02
Kommuninvest	KI_130048	25 000 000	Fast	0,20%	2024-10-02
Kommuninvest	KI_124848	38 000 000	Fast	0,43%	2025-05-12
Kommuninvest	KI_151371	56 000 000	Fast	3,34%	2025-10-22
Kommuninvest	KI_147622	50 000 000	Fast	3,19%	2025-10-31
Kommuninvest	KI_132898	40 000 000	Fast	0,41%	2026-02-04
Kommuninvest	KI_143097	25 000 000	Fast	1,11%	2026-02-04
Kommuninvest	KI_121883	40 000 000	Fast	0,42%	2026-11-12
Kommuninvest	KI_136018	50 000 000	Fast	0,74%	2027-05-19
Kommuninvest	KI_152344	50 000 000	Fast	3,27%	2027-06-15
Kommuninvest	KI_153244	50 000 000	Fast	3,16%	2027-06-15
Kommuninvest	KI_121881	33 000 000	Fast	0,57%	2028-05-12
Kommuninvest	KI_148535	50 000 000	Fast	2,84%	2028-05-12
Kommuninvest	KI_142080	50 000 000	Fast	1,27%	2029-05-16
Kommuninvest	KI_139091	45 000 000	Fast	0,85%	2029-09-03
Kommuninvest	KI_160511	70 000 000	Fast	3,78%	2030-05-23
Kommuninvest	KI_137308	50 000 000	Rörlig	4,45%	Tillsvidare
Total		793 000 000			

Utlåning till dotterbolag

Låntagare	Beteckning	Skuld 2023-04-30	Aktuell Räntesats	Slutdatum
GAGNEFBOSTÄDER AB	Lån811	146 000 000	2,1649%	2027-06-30
GAGNEFBOSTÄDER AB	Lån 812	23 000 000	2,1649%	2027-09-30
GAGNEFBOSTÄDER AB	Lån 813	15 000 000	2,1649%	46 934
Summa Gagnefsbostäder AB		184 000 000		
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 916	10 000 000	2,1649%	2024-07-01
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 917	16 000 000	2,1649%	2025-06-30
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 918	5 000 000	2,1649%	2026-06-30
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 919	10 000 000	2,1649%	2026-11-01
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 920	32 500 000	2,1649%	2027-06-30
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 921	10 000 000	2,1649%	2028-06-30
GAGNEFS TEKNIK AB	Lån 922	97 000 000	2,1649%	2028-12-18
Summa Gagnefs Teknik AB		180 500 000		

Per 2023-12-31 uppgick koncernens totala skuld till 793,0 mnkr vilket är en ökning med 82,0 mnkr sedan årsskiftet. Dotterbolagen har en skuld till kommunen på 364,5 mnkr vilket är en ökning med 19,8 mnkr under året. Kommunens egen skuld uppgick till 428,5 mnkr.

Kommande upplåningsbehov

Eftersom många större investeringar är planerade beräknas kommunens skuld öka under år 2024 med cirka 100 mnkr. Gagnefs Teknik AB beräknas ha ett upplåningsbehov på cirka 45 - 50 mnkr och Gagnefsbostäder har inget upplåningsbehov under året.

Kommunen har en stor investeringsbudget i och med investeringar i skolorna i Bäsna och Djurås är pågående. Upplåningsbehovet bedöms vara stort även under åren 2025 - 2027.

Därutöver tillkommer bolagens eventuella lånebehov där Gagnefs Teknik AB planerar att genomföra ett antal investeringar under samma tidsperiod.

Lån på 96 mnkr kommer att omsättas under året till ny ränte- och kapitalbindning.

Kommunens placeringar

Kommunen har i dag inga långsiktiga finansiella placeringar.

Kommunens Finansnetto

Finansnetto (tkr)	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Finansiella intäkter			
Utdelningar aktier etc	1 000	1 750	750
Ränta på utlån koncernföretag	6 918	7 136	218
Övriga Ränteintäkter	30	3 718	3 688
Övriga finansiella intäkter	0	6 739	6 739
summa finansiella intäkter	7 948	19 343	11 395
Finansiella kostnader			
Räntekostnader	-11 877	-15 176	-3 299
Övriga finansiella kostnader	-143	-4	138
summa finansiella kostnader	-12 050	-15 176	-3 299
Finansnetto	-4 072	4 163	8 234
Räntenetto	-4 929	-4 322	607

Finansnettot för året är 8,2 mnkr bättre än budget. Det beror på bland annat på att kommunen under 2023 använder den överskottsreserv vi har till förfogande hos Skandia och KPA, högre utdelningar och intäktsräntor från banken. Överskottsreserven kan användas för att betala våra pensionskostnader och redovisas då som en finansiell intäkt.

Räntekostnaderna blev 3,3 mnkr högre än vad som budgeterades. Det beror bland annat på nyupplåning, interna inlåningsräntor (som finansieras av högre intäktsräntor från banken). Behovet av nyupplåning styrs mycket av genomförande av investeringar och nyupplåning sker till en betydligt högre ränta än kommunens genomsnittsränta på befintlig skuldportfölj. Genomsnittsräntan per 2023-12-31 i kommunens befintliga skuldportfölj är 1,96%.

Riskhantering i kommunens finansförvaltning

I finansrapporten ska ingå en uppföljning av regelverket i kommunens finanspolicy samt Riktlinjer för riskhanteringen i Gagnefs kommuns finansförvaltning

Ränterisker

Räntebindning	Gränsvärde %	2023-12-31
mindre än 1.0 år	00,00 - 40,00	18,74 %
mellan 1.0 år och 3.0 år	00,00 - 40,00	31,47 %
mellan 3.0 år och 5.0 år	00,00 - 40,00	29,15 %
mellan 5.0 år och 7.0 år	00,00 - 40,00	20,64 %
mer än 7.0 år	00,00 - 40,00	0,00 %

Riktlinjerna fastställer att skuldandelen inom varje räntebindningskategori skall hållas inom ovan angivna gränsvärden. Avvikelser får förekomma under särskilda omständigheter.

Finansförvaltningen bedömer att alla de krav för hantering av ränterisk som är uppställd i riktlinjerna är uppfyllda per 2023-12-31.

Kapitaliseringsrisker

Kapitalbindning	Gränsvärde %	2023-08-13
mindre än 1.0 år	00,00 - 40,00	18,74 %
mellan 1.0 år och 3.0 år	00,00 - 40,00	31,47 %
mellan 3.0 år och 5.0 år	00,00 - 40,00	29,15 %
mellan 5.0 år och 7.0 år	00,00 - 40,00	20,64 %
mer än 7.0 år	00,00 - 40,00	0,00 %

Riktlinjerna fastställer att skuldandelen inom varje kapitalbindningskategori skall hållas inom ovan angivna gränsvärden. Avvikelser får förekomma under särskilda omständigheter.

Finansförvaltningen bedömer att alla de krav för hantering av ränterisk som är uppställd i riktlinjerna är uppfyllda per 2023-12-31

Likviditetsrisker och betalningsberedskap

Kommunens likviditet per 2023-12-31 uppgick till 20,1 mnkr. Vid samma tillfälle hade Gagnefsbostäder en likviditet på 32,5 mnkr vilket innebar att koncernen hade en likviditet på cirka 53 mnkr, dessutom finns en checkkredit på 30 mnkr. Kommunens likviditet bedöms vara god och ligger inom finanspolicyns ramar.

Koncentrationsrisker

Kommunens fördelning av lån bedöms ligga inom de ramar kommunens Finanspolicy föreskriver.

Hanterings- och organisationsrisker

Under perioden har tre lån upplånats och/eller omsatts.

- 2023-01-17 nyupplånades 50,0 mnkr (KI_152344). Lånet placerades med en löptid på 4,4 år.
- 2023-02-22 omsattes ett lån på 50,0 mnkr (KI_153244). Lånet placerades med en löptid på 4,3 år.
- 2023-11-13 omsattes ett lån på 38 mnkr och nyupplåning med 32 mnkr (KI 160511) med en löptid på 6,5 år.

Sammanfattning

Kommunens finansförvaltning bedöms per 2023-12-31 följa de av kommunstyrelsen fastställda riktlinjerna.